

je veselilo, ko sem to in ono zvedel. Ker mi je mudilo, sem jo popolnoma odkuril dol po Strigovsko dolino do zelene verban. Ali čudno tam zagledam? Vse polno vrabcev, kateri so svoj čas nepozabljeno pesem od lani.

Novice.

Zdaj priznavajo! Kakor se naši čitatelji govorijo, se spominjajo, uresničavali so prvaški klerikalni svoj čas veliko število konzumnih društev. Samoselstnost tega prevzetnega počenja smo svoj čas pojasnili. Kmalu so tudi ustanovili teh konzumov sami sprevideli svojo grozno napako in posledice svoje brezvestnosti. Konzumna društva, slabo uresničena, brez znanja in denarja ustanovljena, so pri pokati in polom je sledil polomu. Duhovni ustanovitelji so znali svojo kožo varovati, zapeljani kmetje pa so plačevali krvave denarje in morali v ječo... Zdaj, ko je nekaj let od nesrečne te gospodarske katastrofe preteklo, zdaj priznavajo prvaški klerikalni sami svojo napako. Tako je dejal n. p. klerikalni poslanec dr. Verstovšek približno takole: "Slabe izkušnje smo napravili (klerikalci) z konzumnimi društvi in hvala Bogu, da njih polom že deloma pretrpeli. Pri nas se konzumna društva niso obnesla, pri nas so povzročila škodovala in so napravila ravno nasprotno tega, kar smo od njih pričakovali." Iz Verstovškovih besed izprevidi torej vsakdo, da klerikalna konzumna društva niso obnesla, so napravila velikansko škodo in da to črto sami priznavajo. Svoj čas so pa ti isti črto pridigovali, da bo vsakogar hudič vzel, kdor se bo tih "konzumov"... Istotako je govoril verstovski o prvaških "narodnih domih", ki so tudi vsi na slabih nogah. Le nekaj je ta klerikalni general še pozabil povedati: da preti, da tudi prvaškim denarnim zavodom, zlasti samoselnim ustanovljenim posojilnicam ista usoda, kar so propadla konzumna društva, kakor so propadli "narodni domi" — tako bodo propadle in morajo propasti tudi konzumne posojilnice. In konec tega zopet ta, da bode ljudstvo — plačevalo!

Tožba proti g. Linhartu kot odgovornemu uredniku "Stajerca" se vrši, kakor smo že poročali, to soboto pred mariborskimi porotniki. Rosina je odložil zastopstvo tožitelja dr. Zato bode Brejca dr. Hrašovec iz Celja toženega urednika Linharta zastopa g. Marvag iz Maribora. O razpravi bomo prihodnje natančno poročilo v prihodnji številki.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Krivoprisežnike imenuje kazenska postava, kateri hote pod prisego neresnico govorijo, pač ne moremo dokazati, da bi železniški urednik Gregorka (sedaj v Ljubljani), krčmar "narodnega doma" Šribar, hčerka tega doma, znana po svojem prijaznem nosu, in ptujske posojilnice Babič nalašč in v procesu proti našemu uredniku Linhartu krivem pričali. Ali to pa smo že večkrat rekli!

Manjka nam jednotnega, smotrenega pojava. Še predno misli kmet na žetev, že so agitatorji in agentje, ki stanje poljskih setev in pridelkov, in predno je žito omlačeno, že te brezvestne duše postavile in določile cene. Oni dobro vedo, kateri kmetje denar potrebujejo in kje je treba pritiskati. Na to pa vijejo roke in se z začudenjem vprašajo, kako je kaj takega sploh mogoče v naši državi, v poljedelski državi, kakor je naša država, kjer se ljudstvo preživlja s kmetstvom! Poljski pridelki so prodani, še niso jih je spravil kmet pod streho, in cene določene, ne da bi kdo njega o tem prašal. Educatov milijonarjev vihti svoj priganjalni nad glavami velikega dela kmetkega pridelka.

Vse je res, kar nam praviš, odvračajo nas, a kako bi bilo temu od pomoči? Ali ni nikake druge rešitve nego v organizaciji? Gotovo da ne, zatrdi Zavrhar; "žal, da se še ni ničesar ukrenilo, kar bi kazalo, da se hočemo postaviti po robu tem namiznim zmogovalcem ter da hočemo uspešno

in to ponavljamo tudi danes, da so ti prvaško zagriženi ljudje hote ali ne hote pod prisego neresnico govorili. Eden proti drugemu so pod prisego pričali. Kar je eden pod prisego trdil, to je uvrstil drugi istotako pod prisego. Po naukih katoliške cerkve kakor sploh po mnenju vseh poštenih ljudi je tako počenjejanje lahkomišelnost in grešno. Mi ne vidimo tej gospodi v srce in vsled tega tudi ne moremo zagotoviti, da je morda le pomotoma pod prisego neresnico govorila. Istotako ne moremo reči, da so te osebe nalašč in vedoma po krivem prisegale. Za vse to se tudi ne gre. Ali gre se zato, da so Gregorka, Šribar, Babič in Šribarjeva, mlečozoba kelterica napravili v javnosti vtis, da je eden ali drug od njih pod prisego neresnico izpovedal. Tega madeža ne more nikdo tej gospodi oprati. Mi se pravzaprav le čudimo, da se državno pravdnstvo, ki je drugače tako natančno, za to zadevo še ni brigalo. Ali ako mislijo prvaški, da bode ta nečedna in nepočtena stvar kar meni nič tebi nič zaspala, potem se proklete motijo. Mi ne bomo odnehali in prej ali slej se mora ta neresnica pod prisego razjasniti. Tukaj se gre za princip: skrajni čas je, da se tiste ljudi, ki z golj iz političnega sovraštva, makari tudi po krivem prisego, enkrat pošteno za ušesa prime. V prvi vrsti se mora uradnik južne železnice Gregorka opravičiti. Drugače vprašamo le njegove kolege, kako morejo s takim človekom občeati, ki se tako hudih očitajev ne opere. Babič pač že vsi poznamo in od njega res niti ne pričakujemo, da bi se mu poljubilo, oprati se tega gotovo težkega očitajev. Kar se Šribarja tiče, ne moremo priseči, da je bil popolnoma trezen, ko je proti uredniku Linhartu prisegal. Morda so ga alkoholični duhovi malo zmešali. Njegova hči je pač še premlada, da bi jo delali odgovorno; kar taki otroci klepetajo, je za nas "wurst"... In vendar, — postava mora lahkomišelnost, s katero gotovi ljudje prisegajo, kaznovati. Drugače bi se vse mogoče lumparije, storjene pod prisego, nezakazovane pustile. Edino iz tega vzroka bomo na to delovali, da se prisego ptujskih teh prvakov ne pozabi. Razumete? Vun z odgovorom! Drugače bi se znalo pripetiti, da bi še jasneje govorili. Kdo od preje omenjenih prvaških oseb je torej čeprav ne hote po krivem prisegel?

"Narodna stranka" doživela je pri zadnjih deželnozborskih volitvah tak občutni poraz, da se ji ves resni politični svet smeja. Ni čuda, ako delajo politiko mladi koncipisti, komaj iz prepartije došli učitelji in ponesrečeni pesniki, potem ne more biti dosti prida. Taka politika je tem mladim gospodekom večinoma le igrača, le nekaki šport. Enkrat se jim dopade žogo biti, drugič pa politiko uganjati. S tako otročarsko politiko se seveda ne more ničesar resnega doseči. Zato tudi ni čuda, da je narodna stranka popolnoma pogorela. Naravnost smešno, otročje pa je, da očitajo lističi te propadle penzionirane dohtarske stranke nam naprednjakom, da mi propadamo in da smo mi doživeli veliki poraz. Oj ti politični otročaji! Mi nismo priredili no-

benih shodov, nismo izdajali nobenih dnevnikov, "na puff", mi nismo tako kričali in ponujali svoje kandidate kakar stari jud, spodnje hlače, mi se nismo vznemirjali in nismo trobili v svet, da bomo zmagali. Mi smo ravno čisto dobro vedeli, da zdaj še ni čas, da bi zmagala poštena kmetjska stvar. To smo vedeli že naprej. In zato tudi nismo upali na zmago naših kandidatov. Vendar pa lahko rečemo, da je število za naše kandidate oddanih glasov tako mogočno, da nam daje lepo upanje za bodočnost. V marenberškem okraju smo dosegli velikansko večino in dobili še enkrat toliko glasov kakor "narodnjaški" kandidat, ako ravno je ta pri Nemcih beračil za glasove. V šent-lenarškem okraju smo dobili več kot 3 krat toliko glasov kakor kandidat združenih narodnjakarjev in Plojašev. V mariborskem okraju smo imeli veliko večino. Kar se ptujskega in ormoškega okraja tiče, se "narodna stranka" sploh ni upala postaviti kandidata, ker bi ta niti vse glasove učiteljev ne dobil. Podpirala je zato raje svojega nekdanjega največjega sovražnika Ploja. V slovenj-bistriškem in konjiškem okraju se "narodna stranka" istotako ni upala postaviti kandidata. In naš Kresnik je dobil v tem popolnoma slovenskem okraju blizu 500 glasov. In tako povsod, kjer smo postavili svoje kandidate, in to naj bi bil "poraz"? Oj ti vbogi ponesrečeni juristi in pesniki, to misel o našem porazu vam je pač diktirala v zadnjih ostankih nahajajoča se vaša fantazija. Ali resnim smatrat ne more nikdo to vašo kričavost... Mi smo zadovoljni s tem svojim "porazom". Mi smo šteli glasove in našli, da imamo povsod najboljše, najpametnejše in najinteligentnejše kmete na svoji strani. In tako so nam dale volitve nov bojni načrt. Ne bojite se, narodnjaki, za nas! Mi ne bomo nikdar premagani, kajti naša ideja je ljudska!

Prvaška lumparija. Narodnjaške zadolžene cunje, ki jih polni ponesrečeni pesnik in nedokončani študent Spindler s plodovi plitve učenosti, spravile so nečuvano lumparijo v svet. Predrznili so se ti listi pisariti, da obstoji "Stajerčeva" stranka iz samih šnopsarjev in propalih kočarjev. Za to lumparijo bi bil najboljši odgovor — klofuta. Torej — čez 300 najboljših kmetov v ptujskem okraju, čez 2000 kmetov v drugih okrajih, blizu 500 kmetov v slov. bistriškem in konjiškem okraju, nadalje večina vseh volilcev v marenberškem okraju, — imenujejo ti otroci, ki se igrajo s politiko, "šnopsarje" in propalice. Ali ni to sramotno, grdo počenjejanje? In s takimi grdimi hujskacij naj bi se resno računilo? Pfui Teufel čez te lopove! Sicer pa povemo tej klavni narodnjaški gospodi to-le: Toliko šnopsa (čeprav v obliki šampanjca) ne spijejo vsi slovenski kmetje, kakor prvaški doktorji! Več pijanosti ne najdeš nikjer nego v vrstah te klavne prvaške inteligence. Ako bi se nam zljubilo, napisali bi lahko celo kopico imen pijanih narodnjakarjev. In kar se gospodarstva tiče, naj le prvaški pred svojimi vratmi pometajo. Pogledajo naj svoje zadolžene

čast ne stanovska zavest, oglasi se zopet Za vrhar, ampak temu pravimo gola samopridnost in smešno bahaštvo! Prava stanovska zavest in stanovska čast pa morata imeti svoje korenine v kmečkih srcih in dušah, da spoznamo vso sramoto, katera se kmetu godi, ako se tako samopasno z njim ravna. Morda poreče kdo: Mi, kmetje ne moremo sami višati pridelkom cen. Na to odgovorjamo: Res je, tega mi ne moremo a tega tudi nočemo! Toda veliko lahko dosežemo, ako bomo posamezni okraji složni in zedinjeni. Najmanj, kar moremo doseči, je to, da nam ne bo treba prodajati svojih pridelkov pod ceno. In to je velevažno, eksistenčno vprašanje. A da to dosežemo, treba nam je mirne odločnosti, vernega in prijateljskega vzajemnega sodelovanja, treba nam je poguma in vztrajnosti. Taka stanovska zavest, složno postopanje in trdna volja nam podeli moč, da dospemo do zaželjene osamosvoje, ki je prvi in glavni pogoj naše eksistence. Pred vsem pa je treba, da se izda postava, ki uredi razmere med cenami agrarskih pridelkov in upravnimi stroški ter se posameznim pridelkom postavno določi najnižjo ceno. Vse

